

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 41C/79/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118214094
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Augustínová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5118214094.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Augustínovou v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému právnym zástupcom: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému v 1/ rade: Y. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S.. V.. Š. XXXX/XXX, XXX XX Ž., štátny občan SR, žalovanej v 2/ rade: H. K., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX S. XXX, štátny občan SR v konaní o zaplatenie 3 160,06 eur, takto

rozhodol:

I. Žalobu žalobcu v celom rozsahu z a m i e t a.

II. Žalovanému v 1/ rade a žalovanej v 2/ rade nárok na náhradu trov konania n
e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 04.10.2018 a doplnenou dňa 24.10.2018 domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 3 160,06 eur spolu s príslušenstvom (č.l. 2-3 spisu) a náhrady trov konania, a to z titulu zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.12.2014 uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a právnym predchodcom žalovaných (poručiteľom) ako dlžníkom. Uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Obchodné podmienky žalobcu pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky a Sadzobník poplatkov. Poručiteľ žalovaných svojím podpisom na zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe zmluvy žalobca poskytol poručiteľovi žalovaných peňažné prostriedky v sume 3 500 eur. Na základe zmluvných dokumentov sa poručiteľ zaviazal v stanovenej lehote vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov a plniť ostatné povinnosti v zmysle zmluvných dokumentov. Poručiteľ dňa XX.XX.XXXX zomrel. V dôsledku smrti poručiteľa žalobca vyhlásil úver za predčasne splatný 26.11.2015. Pohľadávku po poručiteľovi vyplývajúcu zo zmluvných dokumentov si žalobca prihlásil do dedičského konania. Žalovaní uvedenú pohľadávku v dedičskom konaní rozporovali. Žalovaní sú zákonnými dedičmi po poručiteľovi. V zmysle rozhodnutia o dedičstva nadobudol žalovaný v 1/ rade po poručiteľovi dedičstvo, čo predstavuje X/X z celkovej hodnoty dedičstva a žalovaná v 2/ rade nadobudla po poručiteľovi dedičstvo, čo predstavuje X/X z celkovej hodnoty dedičstva. Citoval § 212 ods. 1 CSP a § 470 OZ. Žalovaní časť dlžnej sumy z úveru zaplatili. Jednotlivé splátky a spôsob ich započítania sú uvedené v aktuálnom stave úveru vyhotoveného z bankového informačného systému. Poslednú čiastkovú úhradu úveru žalovaní vykonali dňa 29.09.2015 vo výške 50 eur. Od tohto dňa však žalovaní žiadnu ďalšiu úhradu úveru nevykonali. Na základe vyššie uvedených skutočností sú žalovaní ku dňu 31.08.2018 povinný zaplatiť žalobcovi dlžnú istinu vo výške X XXX,XX eur (titulom prechodu dlhu v dedičskom konaní), dlžné úroky z istiny vo výške XXX,XX eur (titulom prechodu dlhu v dedičskom

konaní), zmluvný úrok vo výške 13,90 % p. a. zo sumy X XXX,XX eur od 01.09.2018 do zaplatenia (ide o zmluvný úrok viažuci sa na celkovú dlžnú sumu úveru), bankové poplatky vo výške 20 eur.

2. Okresný súd žalobe žalobcu vyhovel dňa 29.11.2018 vydal platobný rozkaz (č.l. 92 spisu).

3. Žalovaní podali proti predmetnému platobnému rozkazu odpor (č.l. 96 spisu). Uviedli, že dňa 2.10.2018 bol na Okresný súd v Žiline doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, na základe ktorého sa žalobca domáha vymoženía pohľadávky, ktorá mu vznikla po zosnulom Z. K.Í., J.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, v celkovej výške X XXX,XX eur s príslušenstvom. S touto pohľadávkou sa žalobca prihlásil do dedičského konania po zosnulom, v ktorom jedinými dedičmi boli uznaní žalovaní. Na základe dohody žalovaní ako jediní dedičia sa dohodli na prijatí aktív a pasív v dedičskom konaní v rovnakej výške. Keďže výška pasív prevyšovala výšku aktív (hodnotu nadobudnutého majetku po zosnulom), boli nútení niektoré pohľadávky po zosnulom odmietnuť. Medzi odmietnutými pohľadávkami sa nachádza aj pohľadávka žalobcu. Namietali tiež výrok o trovách konania. Podľa § 470 ods.1 OZ dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťela a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou. Z Osvedčenia o dedičstve vyplýva, že žalovaná 2/ rade prevzala dlhy po zosnulom v celkovej výške XX XXX,XX eur. Súčasne nadobudla majetok, a to konkrétne byt č. XX, LV XXXX, v kat. úz. Ž., obec Ž., oceneného znaleckým posudkom na hodnotu XX XXX,XX eur. Spomínaný nadobudnutý byt sa napriek znaleckému posudku podarilo predáť až za XX XXX eur. Rozdiel medzi nadobudnutým majetkom a dlhmi po poručiťelovi, ktorý vznikol dedičovi t.j. žalovanej v 2/ rade je vo výške -1 646,65 eur. Žalovaný v 1/ rade prevzal dlhy po zosnulom v celkovej výške 20 000 eur, pričom súčasne nadobudol vlastnícke právo k majetku v celkovej hodnote 19 505,55 eur, a to konkrétne rekreačná chata, LV č. XXXX, kat. úz. I. V., obec I. V., okres G., ocenej znaleckým posudkom na hodnotu 13 919,20 eur, osobný účet vo výške 3 eur, bankové produkty v celkovej výške 211,27 eur, avšak tieto prostriedky boli blokované v prospech exekučného konania JUDr. N. E. Z. vo výške 148,91 eur, zostatok z tohto aktíva je teda po odrátaní 62,36 eur, nákladné vozidlo V. H. v hodnote 300 eur, na základe inzerátu obdobného modelu t.j. 500 eur. Hodnotu však dohodou ponížili na základe veku a havarijného stavu predmetného vozidla v čase ukončovania dedičského konania, osobné vozidlo J. K. v hodnote 5 000 eur určenie trhovej ceny autorizovaným predajcom vozidiel Nissan, konkrétne. POINT a.s. Žilina s prihladením na stav a opravy vozidla nielen po nehode spomínanej v dedičskom konaní z roku 2014, príves nákladný K. r v hodnote 200 eur nákupná faktúra na nový predmetný príves z roku 2012, t.j. 469 eur. Dohodou sa s prihladením na vek a opotrebenie zhodli na hodnote 200 eur, podnikateľský účet vo výške 20,99 eur. Rozdiel medzi nadobudnutým majetkom a dlhmi po poručiťelovi, ktorý vznikol dedičovi t.j. žalovanému v 1/ rade Y. K. je vo výške - 494,45 eur. Okrem vyššie spomínaných nákladov počas obdobia riešenia dedičského konania vznikli ďalšie náklady, z neho priamo vyplývajúce. Za všetky upriamili pozornosť najmä na pohľadávky Sociálnej poisťovne, ktorá hrubým viacnásobným pochybením zo strany jej zamestnancov svoje pohľadávky ani napriek opakovanému upozorneniu a dokladovaniu úmrtného listu zosnulého Z. K. neprihlásila do dedičského konania všetky svoje pohľadávky, ktoré im vznikli počas života zosnulého, ale len čiastočne a zvyšné pohľadávky si neoprávnenými exekúciami, blokáciami účtu a pod. nepríjemnosťami uplatňovali voči pokračovateľovi v živnostenskom oprávnení po zosnulom, obžalovanému Y. K.. Bohužiaľ, bez okamžitých úhrad týchto pohľadávok a exekúcií by vykonávanie živnostenského oprávnenia bolo výrazne skomplikované ak vôbec reálne. Na základe uvedeného je zrejmé, že dlhy po poručiťelovi prevyšujú hodnotu nadobudnutého majetku a teda návrh o vydanie platobného rozkazu považovali za neopodstatnený, nakoľko neostali žiadne ďalšie finančné prostriedky z dedičského konania, ktorými by mohli vysporiadať ostatné odmietnuté pohľadávky, ako v tomto prípade pohľadávku žalobcu.

4. Okresný súd uznesením zo dňa 05.02.2019 platobný rozkaz v súlade s § 267 ods. 3 CSP v celom rozsahu zrušil (č.l. 143 spisu).

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu (č.l. 150 spisu) uviedol, že žalovaní vo svojom odpore tvrdia, že ich náklady na pasíva po poručiťelovi boli vyššie, ako nadobudnuté aktíva. Žalovaní za pasíva po poručiťelovi považujú napr. 2 000 eur odmenu realitnému maklérovi za predaj bytu. Dovolil si odporovať predmetný výdavok. Nejde o záväzok, ktorý vznikol poručiťelovi pred jeho smrťou. Ide o záväzok, ktorý vznikol žalovanej v 2/ rade z dôvodu jej zmluvného vzťahu s realitným maklérom po smrti poručiťela. Okrem toho nejde o povinný výdavok, ktorý žalovaná v 2/ rade musela uhradiť, ale o ňou dobrovoľne zvolenú úhradu, nakoľko sa rozhodla pri predaji nehnuteľnosti postupovať prostredníctvom realitného makléra. Ide pritom o zjavne vysokú odmenu 2 000 eur. Odporoval výdavky za zálohové platby za byt, ktoré vznikli po smrti poručiťela, t.j. nedoplatky za rok 2016 v sume 790,70 eur, 6x zálohové platby na byt 480,00 eur, nedoplatok za byt SSE do 09/2016 vo výške 173,84 eur, preddavky SSE od 10/2016 - 01/2017 vo výške 80,00 eur, ani preddavky 03/2017 - 04/2017 vo výške 50,00 eur poplatok za vyčíslenie

zostatku hypotéky vo výške 55,00 eur, spolu s odmenou za realitného makléra 3 629,54 eur. Považoval za účelové, ak žalovaní napriek tomu, že Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňom 28.10.2016 tvrdia, že uhradili dlhy po poručiteľovi, ktorý zomrel XX.XX.XXXX a dlhy vznikli po jeho smrti, ba dokonca po tom, ako Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť. Nie je zrejmé, ako žalovaná v 2/ rade uhrádzala hypotekárny úver, kde v Osvedčení o dedičstve nie je nikde uvádzaný dlh vo výške 20 471,93 eur, ale len 19 026,54 eur. Aj tu žalovaná v 2/ rade chce ukrátiť veriteľa, avšak bezdôvodne, pričom rozdiel predstavuje až 1 445,39 eur. Z uvedeného tak vyplýva, že dedičstvo predĺžené nebolo. Pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa žalovaného v 1/ rade, hodnota rekreačnej chaty bola v Osvedčení o dedičstve ustálená na 14 000 eur. V Odpore žalovaní tvrdia už len hodnotu 13 919,20 eur, čo je o 80,80 eur menej ako v Osvedčení o dedičstve. Súčasne Žalovaný 1/ uvádza v odpore hodnotu osobného vozidla len v sume 5 000 eur, pričom v osvedčení o dedičstve podľa dohody dedičov je hodnota dedičstva čo do motorového vozidla 5 900 eur. Len pri predmetných položkách prišiel k rozdielu 980,80 eur, čo spolu so zisteným rozdielom pri žalovanej 1/ predstavuje 4 610,34 eur, o ktoré sa umelo žalovaní snažia znížiť nadobudnuté aktíva, aby sa vyhli zodpovednosti za pasíva po poručiteľovi. Predmetný rozdiel 4 610,34 eur však plne pokrýva žalovanú pohľadávku v sume 1 896,04 eur s príslušenstvom a trovami konania.

6. Žalovaní v podaní zo dňa 08.12.2019 (č.l. 174 spisu) uviedli, že keď v rovnakej veci, t.j. nadobudnutý majetok v dedičskom konaní po poručiteľovi Z. K. a následné vysporiadanie pohľadávok prihlásených do dedičského konania už prebehlo súdne pojednávanie s iným veriteľom (MESTO ŽILINA), zasielajú v prílohe rozsudok, ktorý jasne poukazuje, ktoré náklady súd uznal ako oprávnené a ktoré nie. A hoci celkovú výšku neoprávnených nákladov uhradili veriteľovi Mestu Žilina, i tak nebola ich pohľadávka uspokojená v plnej miere, nakoľko súd ostatné náklady počas pojednávania uznal. A keďže už v rovnakej veci aj keď s iným veriteľom bolo už raz rozhodnuté, považovali ďalšiu komunikáciu s súvislosťou s týmto dedičským konaním ako zbytočné zahlcovanie už tak preťaženého súdnicstva.

7. Žalobca v podaní zo dňa 29.03.2020 (č.l. 189 spisu) uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava vyjadrenia zo dňa 13.03.2019, v ktorom namietol a zdôvodnil výšku uhradených pasív zo strany žalovaných. Rozdiel, na ktorý poukázal vo svojom predošlom vyjadrení predstavuje sumu 4 610,34 eur. Uvedený rozdiel predstavuje sumu nadobudnutého dedičstva a uhradených opodstatnených výdavkov a dlhov po poručiteľovi zo strany žalovaných. Ak by aj žalovaní uhradili pohľadávku vo výške 1 352 eur, ktorú si voči nim uplatnilo mesto Žilina v zmysle priloženého rozsudku, stále rozdiel medzi sumou 4 610,34 eur a sumou 1 352 eur dokáže pokryť pohľadávku uplatnenú v tomto konaní. Ak sa žalovaná v 2/ rade odvoláva na predložený rozsudok v kontexte toho, že uhradila už dlhy, ktoré zodpovedajú výške nadobudnutého dedičstva, tak žalobca uvedené tvrdenie namieta. V predmetnom konaní sa konajúci súd nevysporiadával s obdobnými námietkami, ako v tomto konaní. Navyše žalovaní ako dedičia v dedičskom konaní rozporovali niektoré pohľadávky voči poručiteľovi, pričom išlo o svojvoľné a neodôvodnené konanie so snahou o zníženie pohľadávok veriteľa. Žalobca nemôže byť uvedeným konaním poškodený. Žalobca v kontexte všetkých svojich vyjadrení považuje žalobu v plnom rozsahu za opodstatnenú, a žiada konajúci súd, aby žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

8. Okresný súd nariadil vo veci samej pojednávanie dňa 04.06.2020, na ktorom vec prejednal, vykonal dokazovanie a rozhodol vo veci samej, a to za účasti žalovaných. Žalobca svoju neprítomnosť riadne a včas ospravedlnil.

9. Žalovaná v 2/ rade pred súdom v rámci svojho prednesu uviedla, že už mali jeden súd týkajúci sa rovnakej veci a dedičského konania (pozn. sp. zn. OS ZA 8C/11/2017). Právny zástupca žalobcu vytkol veci, ktoré už riešil súd v predchádzajúcom konaní. Súd v tomto konaní určil, alebo rozhodol o výške sumy, ktorá zostala z dedičstva a tú sumu poukázali na účet žalobcu v tomto danom konaní. To bolo Mesto Žilina. To sa týkalo všetkých zálohových platieb, ktoré žalobca odporuje, výdavky v bodoch a/ až e/ vo svojom odpore. Najvyššiu sumu, ktorú žalobca namieta je to, že zaplatili 2 000 eur realitnej kancelárii. Uviedli, že to je dobrovoľne zvolená úhrada, s čím nesúhlasila, nakoľko v dedičskom konaní stanovili, alebo teda dohodli sumu, hodnotu bytu 32 000 eur, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku. Znalecký posudok bol na 31 500 eur. Byt predali vďaka realitnej kancelárii až za 37 000 eur. Z jej pohľadu tak bola dostatočná rezerva na vyplatenie odmeny realitnej kancelárie. Tiež tam zostala rezerva na to, aby pokryli aj ďalšie pohľadávky z dedičstva, ktoré ale odmietli v prvom rade. V čase predaja bytu bola v 9. mesiaci tehotenstva a druhé dieťa malo dva roky. Nemala reálne priestor, aby chodila predávať byt, preto využili služby realitnej kancelárie. Takisto žalobca využíva služby svojho právneho zástupcu. Tiež v Tatra banke vyplatili vyššiu sumu, nakoľko nikto nerátal, že dedičské konanie trvalo rok a teda vyššia suma bola spôsobná úrokmi, lebo Tatra banka síce pozastaví splátky hypotéky, ale úroky doučtujú pri

vyčíslení úveru. Odvolávala sa na už predchádzajúci rozsudok. Uviedla, že môže byť vlastníť už ku dňu smrti otca, ale počas dedičského konania celý rok nemohla s týmto bytom disponovať. Ale všetky platby treba doplatiť, lebo bez nich neschvália predaj bytu. Čo sa týka hodnoty druhej nehnuteľnosti, čo stanovili v dedičskom konaní, na ktoré poukazuje právny zástupca žalobcu, neodporným odhadom, táto mala hodnotu 14 000 eur. Znalecký posudok ju ohodnotil na 13 900 eur a žalobca sa chytil 80 eur. Na druhej strane byt, ktorý ohodnotili neodborným odhadom na 32 000 eur, ale predaj skutočný bol 37 000 eur, žalobca nespomenie. Poukázala na to, že žalobca bola prvá inštitúcia, do ktorej išla, lebo našli po otcovi papiere s tým, že otec si tam zobral nejaký úver, tak chceli zistiť, čo to je, aby to začali splácať. U žalobcu ju rázne odmietli, že nie je dedič, ani nič a pokiaľ nebude právoplatné dedičské rozhodnutie, oni s ňou komunikovať nemôžu. Možno, keby vtedy žalobca začal konať, už to majú dávno splatené. Právny zástupca žalobcu jej za tie dva roky volal asi 40-krát, čo už pociťovala ako obťažovanie. Hoci v každom jednom rozhovore uviedla, že po otcovi už nezostali žiadne finančné prostriedky, takže jedinou cestou ako to vie riešiť je súd.

10. Žalovaný v 1/ rade sa v celom rozsahu stotožnil so žalovanou v 2/ rade.

11. Medzi stranami sporu tak bolo nesporné, že právny predchodca (poručiteľ, otec) žalovaných uzavrel dňa 08.12.2014 so žalobcom zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 40-41 spisu), na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol poručiteľovi ako dlžníkovi sumu 3 500 eur, pričom dňa 26.11.2015 vyhlásil žalobca úver za predčasne splatný. Rovnako je medzi stranami nesporné, že poručiteľ dňa 30.10.2015 zomrel a bolo po poručiteľovi vedené dedičské konanie sp. zn. 9D/346/2015 (č.l. 5 a nasl. spisu). Nesporné tiež je, že žalovaní sú dedičmi poručiteľa. Táto skutočnosť vyplýva aj z osvedčenia o dedičstve č.k. 9D/346/2015-146 zo dňa 14.09.2016 (č.l. 5 spisu). Medzi stranami sporu je zároveň nesporné, že žalobca si do predmetného dedičského konania prihlásil pohľadávku voči poručiteľovi vyplývajúcu z ich zmluvného vzťahu (č.l. 42 spisu). Sporným tiež nie je, že žalobca žalovaných vyzval na úhradu uplatnenej pohľadávky výzvou zo dňa 26.06.2017 (č.l. 39 spisu).

12. Sporné medzi stranami sporu však je, či dedičstvo po poručiteľovi žalovaných bolo v celom rozsahu vyčerpané, resp. predĺžené, a teda či žalobcovia sú ako dedičia po poručiteľovi povinní uhradiť žalobcovi uplatnenú pohľadávku v tomto konaní (§ 470 OZ), či žalovaní v tomto konaní zodpovedajú za poručiteľove dlhy voči žalobcovi v uplatnenej výške.

13. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci okresný súd danú vec posúdil podľa príslušných zákonných ustanovení.

Podľa § 470 ods. 1, 2 OZ dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

14. Dedičom je ten, komu celé dedičstvo alebo jeho časť skutočne pripadli. To znamená, že až na základe rozhodnutia súdu v konaní o dedičstve možno zistiť, kto je skutočným právnym nástupcom poručiteľa, pokiaľ ide o jeho majetok, prípadne jeho jednotlivé časti. Ak je dedičov, ktorí dedičstvo neodmietli, viac, rozsah zodpovednosti každého z nich sa spravuje výškou ceny majetku, ktorý fakticky nadobudol. Zodpovednosť dediča za poručiteľove dlhy a náklady jeho pohrebu je vždy obmedzená výškou ceny nadobudnutého dedičstva. Zodpovednosť dediča je teda už zákonom obmedzená tak, aby nadobudnutie dedičstva neznamenal pre dediča majetkové riziko. Dedičova zodpovednosť je obmedzená do výšky ceny nadobudnutého dedičstva.

Podľa § 194 ods. 1 a 2 CSP otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. Ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky v Uznesení z 31. januára 2012 sp.zn. 1 Cdo/ 44/2012 vyslovil, že „pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším rozhodnutím“. Tiež v tomto náleze NS SR vyslovil, že : “ otázkou prejudiciálneho účinku právoplatného rozhodnutia sa zaoberala nielen judikatúra Najvyššieho súd Slovenskej republiky, ale

aj judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky v náleze II. ÚS 349/09 - 36 z 20. januára 2010 v ktorom ÚS SR rozhodol o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods.1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zdôrazniac, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ust. § 135 ods.2 O.s.p., ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými súdnymi rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa § 159 ods.2 O.s.p. všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu. Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti. Aj Európsky súd pre ľudské práva venuje ochrane právnej istoty ako základnému aspektu právneho štátu náležitú pozornosť.“

16. V konaní vedenom na Okresnom súde Žilina sp. zn. 8C/11/2017 (pozn. Mesto Žilina c/a žalovaný v 1/ rade a žalovaná v 2/ rade) bolo právoplatne rozhodnuté o nevyčerpanej hodnote nadobudnutého dedičstva žalovanou v 2/ rade a žalovaného v 1/ rade. V konaní sp. zn. 8C/11/2017 mali žalovaní rovnako postavenie dedičov po poručiťovi Z. K., nar. 16.06.1957, zomr. 30.10.2015 (č. I. 5, 175 spisu), ktorá skutočnosť je v danej veci nesporná. Okresný súd právoplatne rozhodol, že rozdiel medzi aktívami a pasívami u žalovanej v 2/ rade reálne predstavuje sumu + 671,23 eur (zisk z predaja bytu 35 000 eur mínus výdavky na úhradu dlhov v sume 34 298,77 eur), a tak žalovaná v 2/ rade nevyčerpala celú hodnotu dedičstva po poručiťovi na úhradu prevzatých pasív dedičstva (+ 671,23 eur). Žalovaný v 1/ rade nevyčerpал celú hodnotu nadobudnutého dedičstva po poručiťovi na úhradu dlhov poručiťa a zostatok predstavuje sumu + 635,26 eur. Vo veci sp. zn. 8C/11/2017 okresný súd právoplatne rozhodol, že žalovaná v 2/ rade zodpovedá za dlhy poručiťa do výšky nadobudnutého dedičstva v sume 35 000 eur, pričom preukázateľne vyčerpala hodnotu dedičstva do sumy 34 298,77 eur, a teda nevyčerpaná hodnota dedičstva v prípade žalovanej v 2/ rade preto predstavuje sumu + 671,23 Eur. Žalovaný v 1/ rade podľa záverov okresného súdu v konaní sp. zn. 8C/11/2017 rovnako nevyčerpал celú hodnotu nadobudnutého dedičstva, pričom okresný súd právoplatne rozhodol, že zostatok predstavuje sumu + 635,26 eur. Vo veci sp. zn. 8C/11/2017 okresný súd konštatoval, že pohľadávka žalobcu predstavovala sumu 1 356,49 eur. Následne právoplatne rozhodol, že celková hodnota nadobudnutého dedičstva je 52 635,26 eur, pričom z toho nadobudla žalovaná v 2/ rade aktíva v sume 32 000 eur. Jej podiel na dedičstve tak predstavuje 60,80 %. Podiel žalovaného v 1/ rade bol v sume 20 635,26 eur, t.j. 39,2 %. Na základe vypočítaného podielu okresný súd právoplatne rozhodol, že žalovaná v 2/ rade je povinná uhradiť 60,80 % zo žalovanej pohľadávky, čo predstavuje 824,75 eur. Nakoľko však žalovaná v 2/ rade uhradila z aktív dedičstva dlhy poručiťa a nevyčerpaná hodnota dedičstva predstavuje sumu 671,23 eur, súd ju zaviazal iba na úhradu tejto sumy žalobcovi. Vo zvyšnej žalobe žalobcu zamietol. Žalovaného v 1/ rade zaviazal uhradiť žalobcovi zo žalovanej sumy 30,20 %, t.j. 531,74 eur. Nakoľko však jeho hodnota nevyčerpaného dedičstva je 635,26 Eur, súd ho zaviazal na úhradu sumy 531,74 eur (podľa jeho podielu na nadobudnutom dedičstve). Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol (v sume 153,52 eur).

17. V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že Okresný súd Žilina vo veci sp. zn. 8C/11/2017 právoplatne vyriešil otázku hodnoty nadobudnutého dedičstva, vyčerpanej hodnoty nadobudnutého dedičstva a tiež najmä nevyčerpanej hodnoty nadobudnutého dedičstva po poručiťovi žalovaných. Nevyčerpanú hodnotu nadobudnutého dedičstva právoplatne ustálil u žalovanej v 2/ rade v sume 671,23 eur a u žalovaného v 1/ rade v sume 635,26 eur. Následne rozhodnutím vo veci samej, a to právoplatným rozsudkom sp. zn. 8C/11/2017-180 zo dňa 02.09.2019, zaviazal žalovaných v 1/ a 2/ rade uhradiť žalobcovi v konaní sp. zn. 8C/11/2017 jeho pohľadávku len do výšky nevyčerpanej hodnoty nadobudnutého dedičstva a vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol.

18. V danej veci je tak okresný súd viazaný skorším posúdením otázky hodnoty nadobudnutého dedičstva, vyčerpanej hodnoty dedičstva a najmä nevyčerpanej hodnoty nadobudnutého dedičstva. Právoplatné vyriešenie otázky nevyčerpanej hodnoty dedičstva sa prejavilo vo výroku rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 8C/11/2017, keď okresný súd uplatnenú pohľadávku v konaní (sp. zn. 8C/11/2017) priznal žalobcovi voči žalovaným v 1/ a 2/ rade len z časti, a to do výšky nevyčerpanej hodnoty nadobudnutého dedičstva a vo zvyšnej časti (presahujúcej nevyčerpanú hodnotu nadobudnutého dedičstva) žalobu žalobcu zamietol.

19. Okresný súd tak dospel k záveru, že v dôsledku nepochybného vyčerpania celej hodnoty nadobudnutého dedičstva po poručiteľovi žalovanou v 2/ rade a žalovaným v 1/ rade v čase rozhodovania okresného súdu, a teda v dôsledku predĺženého dedičstva v čase rozhodovania okresného súdu, a to vychádzajúc z právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Žilina sp. zn. 8C/11/2017, žalovaná v 2/ rade a žalovaný v 1/ rade ako dedičia v súlade s § 470 OZ v danej veci už nezodpovedajú, resp. nemôžu zodpovedať za poručiteľove dlhy voči žalobcovi, a teda žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Žalovaná v 2/ rade a žalovaný v 1/ rade už nepochybné uhradili dlhy poručiteľa zodpovedajúce výške ceny nadobudnutého dedičstva. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaní ako dedičia za dlhy poručiteľa zodpovedajú len do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, nie za všetky dlhy poručiteľa, ktoré si veritelia uplatnia.

20. Okresný súd má za to, že pokiaľ by ignoroval prejudiciálny účinok konania a rozhodnutia sp. zn. 8C/11/2017, nerešpektoval by záväzné súdne rozhodnutie a konal by v rozpore s ústavou (Uznesenie NS SR sp. zn. 1 Cdo 44/2012 zo dňa 31.01.2012). Okresný súd má za to, že v danom konaní už vzhľadom na právoplatne skončené konanie sp. zn. 8C/11/2017 nebolo možné posudzovať a vyhodnocovať (nanovo) hodnotu nadobudnutého dedičstva, vyčerpanú a nevyčerpanú hodnotu nadobudnutého dedičstva, keď túto otázku už s končenu platnosťou vyriešil okresný súd v konaní sp. zn. 8C/11/2017.

21. Z vyššie uvedených dôvodov, a to z dôvodu vyčerpanej hodnoty nadobudnutého dedičstva (v celosti), okresný súd žalobu žalobcu voči žalovaným v 1/ a 2/ rade v celom rozsahu zamietol.

22. Súd dodáva, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Z uvedeného dôvodu sa súd zaoberal len podstatnými námietkami vo vzťahu k prejednávanej veci, ktoré považoval z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci za relevantné. Ak teda vychádzal z právoplatného vyriešenia prejudiciálnej otázky v konaní sp. zn. 8C/11/2017, tak ako bolo uvedené vyššie, nezaoberal sa už námietkami žalobcu k otázke vyčerpania hodnoty nadobudnutého dedičstva, príp. predĺženia dedičstva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. V prejednávanej veci mali plný úspech žalovaní, avšak títo na pojednávaní uviedli, že trovy konania si neuplatňujú, preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a nárok na náhradu trov konania im nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.